

ŽIVOT S DOWNOVÝM SYNDRÓMOM

Slniečnica

SEPTEMBER 2017
ROČNÍK 21
ČÍSLO 3

ČASOPIS SPOLOČNOSTI
DOWNOVHO SYDRÓMU NA SLOVENSKU

 @DOWNOVSYNDROM.SK

**KDE SME
A KAM SMERUJEME?**

LETNÝ POBYTOVÝ TÁBOR
**BELUŠSKÉ
SLATINY 2017**

UČIACE SA

Slovenska

PRÍBEH
SILVIA STEHOVÁ

LETNÝ TÝŽDENNÝ POBYT PRE RODINY S DEŤMI S DS

**LIPTOVSKÝ
JÁN 2017**

DELL – firma,
ako ju možno
nepoznáte

SPOLOČNOSŤ
DOWNOVHO SYNDRÓMU
NA SLOVENSKU

Slnečnica

- 4** KDE SME
A KAM SMERUJEME?
- 6** DELL—
FIRMA AKO JU MOŽNO NEPOZNÁTE
- 8** SILVIA
STEHOVÁ
- 10** LETNÝ TÁBOR
LIPTOVSKÝ JÁN 2017
- 15** LETNÝ POBYTOVÝ TÁBOR
BELUŠSKÉ SLATINY 2017
- 18** DIVADLO
A DETI
- 19** UČIACE SA
SLOVENSKO
- 22** SPRÁVIČKY
A ŠPORTOVCI ROKA 2016
- 24** X. NÁRODNÉ HRY
ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD
- 26** UKONČENIE PRÁZDNIN
TROCHU INAK

SLNEČNICA

Časopis Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku, ročník 21, číslo 3, september 2017, EV 3597/09, IČO 30 806 283, periodicita tlače 4x ročne, **Vychádza s finančnou podporou MPSVaR SR v náklade 1000 ks.** Kontakt: slnečnica@downovsyndrom.sk

REDAKČNÁ RADA

Šéfredaktorka: Daša Krátka (Kúty), **Redaktori:** Mária Srnáková (Suchá nad Parnou), Daniela Divílková (Trenčín), Eva Grebečiová (Bratislava), Jarmila Kolenová (Púchov), Róbert Lezo (Trenčín)

REGISTRÁCIA

Národná agentúra ISSN 1336 – 2194, **Grafická úprava:** Eduard Jánošík - THESIGN.IN, www.thesign.in

Realizuje: LL studio, spol. s r. o., www.llstudio.sk

VYDÁVA

Spoločnosť Downovho syndrómu na Slovensku, Tallerova 4, 811 02 Bratislava - Staré mesto

Korešpondenčná adresa: Ing. Róbert Lezo, Lipského 3, 911 01 Trenčín, ds@downovsyndrom.sk, www.downovsyndrom.sk

Bankové spojenie: VÚB Bratislava - č. ú.: 165731012/0200, IBAN: SK61 0200 0000 0001 6573 1012, BIC: SUBASKBX

KONTAKTY

predseda spoločnosti: Ing. Róbert Lezo (Trenčín), +421 907 88 70 77, rlezo@softip.sk

podpredsedovia spoločnosti: Ing. Ingrid Ráčzová (Nitra), ingrid.r@centrum.sk, +421 907 78 31 21, Ing. Mária Srnáková (Suchá nad Parnou), majkasrnka@centrum.sk, +421 908 455 289

Na IX. Sneme Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku, ktorý sa konal v máji tohto roku, som sa stala členkou predsedníctva SDS. To, čo ma priviedlo k tejto aktivite, by som vám, čitateľom Slnečnice, rada priblížila v nasledujúcich riadkoch.

Každý človek na tejto zemi má podľa Maslowa štyri základné duševné potreby. Potrebu bezpečia a budúcnosti, potrebu kontaktu a lásky, potrebu uznania a úcty a napokon potrebu seberealizácie. Pred dvoma rokmi by som neverila, že mi všetky tieto potreby pomôžu naplniť deti s Downovým syndrómom.

BEZPEČIE, LÁSKA A BUDÚCNOSŤ

Celý náš príbeh začal, keď sa v našom živote objavil Maxim, ako blesk z jasného neba. A to nepreháňam. Psychická príprava, keď si chcete adoptovať dieťa, ktorá má trvať 9 mesiacov a niekedy ani to nestačí, bola u nás skrátaná do niekoľkých dní. Som znamenie váha a sedí to na mňa úplne presne, ale pri tomto rozhodovaní akoby ani nebolo o čom rozhodovať a váhať, ale bolo to úplne jasné ešte skôr, ako sme sa s Maximom stretli. V sekunde som vedela, že sa o toto bábätko postaráme. Naplnil naše životy nekonečnou a bezpodmienečnou láskou. Je našou prítomnosťou a budúcnosťou.

UZNANIE A SEBAREALIZÁCIA

Dostala som od života možnosť zistiť, aké sú deti s Downovým syndrómom a cítila som za nich obrovskú krivdu, že nie vždy sú prijaté našou nezdravou spoločnosťou. Zrazu som sa sama pred sebou hanbila, že som ich doposiaľ nevníkala. Od kedy s nami žije Maxim, stretávam ľudí s Downovým syndrómom v obchode, na pumpke, v parku... Kde som mala oči doposiaľ?

Postupne som začala príťahovať situácie, v ktorých sa znova a znova objavovali opustené deti s Downovým syndrómom. Intenzívne som cítila, že je mojou povinnosťou

im nájsť rodinu. Za relatívne krátky čas sa podarilo nájsť milujúci domov pre niekoľko detí. Vďaka tomu som sa dostala do komunity úžasných a veľmi srdečných ľudí. Dostala som možnosť stať sa členkou predsedníctva Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku, čo si veľmi cením, pretože mi to otvorilo bránu, ako oficiálne spolupracovať pri hľadaní rodín pre ďalšie a ďalšie deti. Tento spôsob seberealizácie ma naplňuje a dáva môjmu životu zmysel. **Deti s Downovým syndrómom dávajú môjmu životu zmysel.**

Začala som mať potrebu ľuďom vysvetliť a ukázať, že Downíci sú tu a sú úžasní a dobrosrdeční, že nám dávajú mnoho energie a chuti do života. Že rovnako ako všetky deti, aj ony potrebujú mamu, ocka, babku, dedka, stabilný domov, kamarátov, veľa lásky a podpory. A oni nám to všetko stotisíckrát odplatia. Všeobecne mi trhá srdce pri pomyslení, koľko detí tieto najdôležitejšie veci nemá. Deťom bez diagnózy sa venujú úrady a občianske združenia, majú veľké šance, že skôr či neskôr nájdu rodinu. Ale Downíčkátka boli odpisované do ústavnej starostlivosti kvôli nedokonalému adopčnému systému a slabej osvete.

Verím, že je možné nájsť spôsob, aby sa takéto prípady eliminovali na minimum. Mojm cieľom je venovať sa radšej biologickej rodine a až v krajnom prípade hľadať náhradnú rodinu. V Maximkovom prípade sa mi to nepodarilo, ale s odstupom času som si istá, že to tak malo byť. Narodil sa pre nás a vďaka nemu majú aj ďalšie deti svoje rodiny. Je výnimočný pre našu rodinu aj pre spoločnosť. Som šťastná, lebo som asi našla svoje poslanie a cítim sa byť lepším človekom.

Popravde neviem, či pomáham ja Maximkovi alebo on mne.

Lenka Chovancová
Lenka Chovancová

V sobotu 20. mája mali členovia SDS možnosť zúčastniť sa IX. Snemu Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku, na ktorom sa okrem zhodnotenia uplynulých rokov hovorilo aj o ďalšom smerovaní a vízii združenia. V prvej časti stretnutia si účastníci snemu vypočuli správu o činnosti, správu o hospodárení, správu kontrolnej komisie a správu redakčnej rady Slničnice.

KDE SME A KAM SM

Trošku o budúcnosti nášho združenia.

Napriek komornému zoskupeniu v počte 34 účastníkov sa na sneme spomenulo niekoľko návrhov na ďalší rozvoj a modernizáciu činnosti združenia. Jedným z návrhov bolo aj elektronické vydávanie časopisu Slničnica paralelne s printovou verziou. Vzhľadom k tomu, že snem, ktorý sa schádza raz za tri roky, by mal byť príležitosťou aj na Vaše postrehy či pripomienky, v diskusii sme sa zamýšľali, akým spôsobom organizovať nasledujúce snemy, aby boli prístupné aj pre mladé rodiny s deťmi a zvýšila sa účasť členov na sneme.

Jednou z diskutovaných tém bola výška členského príspevku. Jeho výška sa nemenila od založenia združenia v roku 1993. Väčšina zúčastnených sa však zhodla v tom, že výška členského 10 Eur/rok je v súčasnosti veľmi nízka a nepostačujúca. Väčšinu príjmov SDS tvoria 2% z daní (cca 9 000 Eur ročne), z členského je príjem združenia len vo výške cca 2 500 Eur. Len pre porovnanie, jedno vydanie časopisu Slničnica stojí cca 1 600 Eur, čo je pri 4 vydaniach za rok viac ako 6 000 Eur. Ďalšie výdavky spoločnosti tvoria náklady na

organizovanie pobytov s príspevkom spoločnosti členom s DS ako aj ďalšie podujatia, napr. plavecké preteky. Členovia predsedníctva, redakčnej rady a kontrolnej komisie vykonávajú svoju činnosť dobrovoľnícky, teda zadarmo.

Účastníci snemu sa väčšinovým hlasovaním uzniesli o zmene členského príspevku na minimálne 20 Eur/rok (samozrejme môžete združenie podporiť aj vyššou čiastkou). Platnosť zmeneného členského je od 1. 1. 2018.

Súčasťou snemu bola aj voľba nového predsedníctva a kontrolnej komisie. Výsledky volieb sú:

PRESEDNÍCTVO

- + Pavol Hyclák (Kežmarok)
- + Ing. Daša Krátka (Kúty)
- + Peter Filip (Trnava)
- + Ing. Róbert Lezo (Trenčín) - predseda
- + Ing. Ingrid Ráčzová (Nitra) - podpredseda
- + Ing. Mária Srnáková (Suchá nad Parnou) - podpredseda
- + Lenka Chovancová (Bratislava)
- + Ing. Evka Grebečiová (Bratislava)
- + Peter Kalmár (Košice)

KONTROLNÁ KOMISIA

- + Peter Koleno (Púchov)
- + Dušan Fabian (Trenčín)
- + Drahoslava Sláviková (Beluša)

Nové predsedníctvo volilo členov redakčnej rady Slnecnice a šéfredaktora. **Redakčná rada** bude v nasledujúcom období pracovať v nasledujúcom zložení.

- + Daša Krátka - šéfredaktor
- + Mária Srnáková
- + Jarmila Kolenová
- + Daniela Divilková
- + Lenka Chovancová
- + Andrea Považanová
- + Róbert Lezo
- + Pavol Hyclák

Stretnutie na sneme nebolo len formálnou povinnosťou. Stretnutie s ľuďmi, ktorí sú na "tej istej lodi" je vždy príjemným a povzbudzujúcim zážitkom. Som presvedčená, že nikto z prítomných neľutoval, že meral, často aj dlhú, cestu do Trenčína. Osobný kontakt nikdy technológie nenahradia a tieto podujatia sú jedinečnou príležitosťou stretnúť sa v uponáhlanom čase na jednom mieste s tými, na ktorých záleží. Chceme pre naše deti lepšiu budúcnosť a postavenie v spoločnosti, tak za tou víziou poďme spoločne.

Na záver by som chcela poďakovať všetkým ľuďom, ktorí sa rozhodli na snem prísť a obetovať kúsok svojho času. Svojou účasťou mohli priamo ovplyvniť zásadné princípy a fungovanie združenia. Verím, že v budúcnosti príde zainteresovaných ľudí na snem viac a pomôže svojou troškou, svojim názorom alebo skúsenosťou posunúť činnosť SDS a tým aj celospoločenský život k lepšej budúcnosti.

ERUJEME?

Súčasťou tohtoročného snemu bolo aj udeľovanie ocenení našim šikovným mladým ľuďom s DS, ktorí sa aktívne zapájajú do reprezentácie doma či v zahraničí v oblasti športu alebo umenia.

Ocenení boli títo ľudia:

Za reprezentáciu SDS v zahraničí a výborné výsledky v športe

- + David Boček
- + Filip Graňo
- + Juraj Šuster
- + Mária Lezová
- + Silvia Stehová
- + Rastislav Husovec

Za reprezentáciu SDS v zahraničí cez výtvarné umenie

- + Barbora Algayerová
- + Sára Hycláková

Za reprezentáciu SDS v zahraničí cez herecké umenie

- + Herci od Petra Kalmára – Janka Kalmárová

Za reprezentáciu SDS cez šport a tanec

- + Gizka Billíková

Za reprezentáciu SDS cez výtvarné a ručné prác

- + Majka Kolenová

Sme hrdí, že sa môžeme pochváliť takýmito talentami, ktoré pomáhajú búrať mýty o DS. Ďakujeme!

DELL – firma, ako ju možno nepoznáte

ZAČALO SA TO CELKOM NENÁPADNE. PRIŠIEL MAIL OD JEDNEJ DIEVČINY, ŽE SÚ KOLEKTÍV MLADÝCH ĽUDÍ VO FIRME, KTORÍ BY CHCELI NEJAKO PODPORIŤ NAŠE ZDRUŽENIE. ČI SÚHLASÍME A AKOU FORMOU. STRUČNÝ, VECNÝ MAIL.

No už len obsahom bol tento mail výnimočný. Nestáva sa totiž často, že by sa nám iniciatívne sám ozval niekto, kto by nám chcel pomôcť. Len tak. Lebo chce. Navyše niekto, kto nikoho z nás nepozná a nie je v problematike Downovho syndrómu zainteresovaný.

Tá pokračovala zapojením sa do ponožkovej výzvy počas Svetového dňa DS, odovzdaním drobných darčkových predmetov od dobrovoľníkov z DELL v zastúpení Zuzky Vajsovej. Tieto darčeky sme deťom odovzdali na letnom pobyte v Liptovskom Jáne a určite potešili.

Bola to Zuzka z firmy DELL, ktorá sa so svojimi kolegami rozhodla podporiť našu spoločnosť. A tak sa začala naša spolupráca. Bolo to v marci, krátko pred Svetovým dňom DS. Zhodou okolností mali v tom čase vo firme podujatie s názvom „Open Easter Market 2017“, kam pozývajú rôzne občianske združenia, aby sa na ponúknutom priestore prezentovali aj prostredníctvom svojich výrobkov a okrem toho, že sa zviditeľnia, majú možnosť si aj finančne prilepšiť tým, že svoje výrobky ponúkajú na predaj zamestnancom firmy DELL. Keďže SDS neprevádzkuje žiadnu chránenú dielňu, kde by sa niečo tvorilo, hľadali sme spôsob ako sa zapojiť. Anašli sme – rozhodli sme sa osloviť šikovných ľudí s DS z našich radov, oktorých vieme, že niečo vyrábajú. Z viacerých oslovených sa rozhodla nás zastúpiť Martinka Kamenská z Partizánskeho, ktorá vyrába krásne korálikové náhrdelníky, náramky, náušničky a rôzne iné drobné ozdôbky. Sortiment mala skutočne široký a absolútne vhodný pre toto podujatie. Prišla aj s maminou, a popri tom, ako sedela pri svojom pultíku a obsluhovala kupujúcich, stíhala ešte vyrábať ďalšie kúsky, takže záujemcovia sa mohli presvedčiť, že tie výrobky sú skutočne „Hand made by Martinka“.

Ďalším úspešným projektom realizovaným v spolupráci s firmou DELL bolo pokračovanie putovnej výstavy „SME AKO VY“ v máji 2017, kedy prebiehal vo firme interný „MONTH OF HEROES“ (Mesiac hrdinov). Fotografie boli 2 mesiace umiestnené v priestoroch firemnej reštaurácie, kde ich mohlo obdivovať nielen 1 800 zamestnancov firmy, ale aj náhodní okoloidúci, keďže ich bolo vidieť aj z vonkajších priestorov. Otvorenie výstavy bolo spojené s prednáškou o Downovom syndróme, ktorej sa zúčastnili fotografka Marta Földešová a za SDS Evka Grebečiová a Majka Srnáková. Ohlas k výstave bol pozitívny, fotografie zožali veľký obdiv.

Týmto však naša spolupráca pravdepodobne nekončí. Zuzka spomínala viaceré podujatia organizované firmou DELL, na ktoré nás pravdepodobne pozvú a budeme tak môcť naďalej zviditeľňovať problematiku Downovho syndrómu a informovať širokú verejnosť o všetkom, čo s ňou súvisí.

Zuzke Vajsovej, partii dobrovoľníkov z firmy DELL, ale aj samotnej firme veľmi pekne ďakujeme za záujem, poskytnutý priestor, pozitívny prístup a plno povzbudzujúcich momentov a tiež za krásne podujatia.

 MAJKA SRNÁKOVÁ

Martinka s maminou zvládli svoju úlohu bravúrne a otvorili dvere ďalšej spolupráci SDS so spoločnosťou DELL.

SILVIA STEHOVÁ

Mám 45 rokov, narodila som sa v Bratislave, kde i stále bývam. Prvý rok som bola doma s maminou a potom ma rodičia vozili do špeciálnych jasieľ. Ocino hovorí, že to boli jediné špeciálne jasle v Bratislave a snáď i na Slovensku.

Ako trojročná som potom chodila do osobitnej škôlky. Tam bola veľmi dobrá pani riaditeľka, všetky učiteľky a tiež výborná pani logopedička. Žiaľ, mená som už zabudla.

Keď som mala sedem rokov, začala som chodiť do osobitnej základnej školy na Karpatskú ulicu v Bratislave. V prvej triede ma učila pani učiteľka

Roskopfová, naučila som sa písať aj čítať, aj troška počítať, ale s počtami to v ďalších

ročníkoch už bolo horšie. Rodičia hovoria, že v škôlke a u pani Roskopfovej a ďalších učiteľov bol ten základ, aká som a aké mám vedomosti. V škole ma bavil aj dejepis a zemepis. Bola som aj pionierka, skladala som pioniersky sľub a mám doma ešte pioniersku šatku. V tých časoch neexistovali žiadni asistenti ani žiadna integrácia.

Rodičia ma od malička stále brali do spoločnosti svojich priateľov, každé leto sme boli stále na kúpaliskách a v zime sme boli na horách, kde som sa naučila aj lyžovať a dokonca raz som bola i na zimnej olympiáde. Teraz ale už nelyžujem. Posledných 10 rokov chodím na letné pobyty spoločnosti Downovho syndrómu, ktorých hlavnými organizátormi sú Adrika a Robo, začo im veľmi ďakujem a držím palce, aby to ešte dlho zvládali.

Keď som skončila základnú osobitnú osemročnú školu, spravila som prijímacie skúšky na osobitnú strednú školu, odbor záhradníctvo, ale moji rodičia pracovali na inej strane Bratislavy a bolo výhodnejšie cestovať s mamou jedným smerom, a preto ma dali na inú školu, na poľnohospodársky odbor. Mali sme aj praktické vyučovania v Podunajských Biskupiciach. Odtiaľ už som chodila sama domov a musela som 2-krát prestupovať, lebo my bývame v Karlovej Vsi.

Učenie trvalo 2 roky. Tento rok v marci som bola pozvaná na stretnutie absolventov tejto školy. Škoda len, že z našej triedy som prišla len ja. Bolo to pekné stretnutie.

V roku 1989 som začala chodiť do Domova sociálnej starostlivosti s denným pobytom na Javorinskú ulicu. Chodím tam doteraz a som spokojná. ZDSS sme chodili pracovať do ZARES-u, starali sme sa o kvety, potom sme pracovali v Kefárskych závodoch, kde sme pomáhali pri balení a tiež sme si niekedy mohli zobrať kefy aj domov. Robili sme aj vzorkovnice pre CHZJD. Ale všetko skončilo a teraz sme už len v DSS a máme rôzne krúžky, kera-

mický, záhradnícky, hudobno-dramatický, tanečný, spevácky, kresťanský a športový.

Vyrábame rôzne malé spomienkové predmety, bločky, dózy a podobne. Tieto veci aj predávame na dobročinných trhoch, školách a máme aj stálu predajnú výstavu v jednej mestskej knižnici. Ja som tu veľmi spokojná, máme dobré podmienky pre pobyt, výborný personál, sme jeden veľký kolektív.

V DSS, keď som nastúpila, práve zakladali športový klub s názvom TJ Humanitas, ja som sa tam prihlásila na plávanie. Plávať som sa naučila ako 7-ročná. Rodičia ma prihlásili do normálneho plaveckého kurzu a za týždeň som už preplávala 10 metrov bez prestávky. Mala som dobrých trénerov a tiež príklad v staršej sestre Ivanke, ktorá závodne plávala. V TJ Humanitas sme tiež trénovali pod odborným vedením, tréningy ma bavili a na týchto tréningoch som sa zdokonaľovala vo všetkých plaveckých štýloch. Súťažím som začala na krátkych tratiach, 25 metrov a 50 metrov, teraz už radšej plávam 100 a 200 metrov. Mojm najobľúbenejším štýlom sú prsia a kraul. V týchto disciplínach som aj dosiahla najväčšie úspechy. Zúčastnila som sa na mnohých pretekoch na Slovensku, ale aj v zahraničí. Niekolkokrát som zvíťazila na Československých i Slovenských špeciálnych olympiádach, medaile mám i zo Španielska, Škótska, Slovinska, Rakúska, dve zo Švédska, dve z Monaka a Maďarska. Zo Svetových špeciálnych olympijských hier v USA 1995 a 1999 mám tiež zlaté a strieborné medaile. Naposledy, v roku 2007, v Číne, v meste Šanghaj na 200 metrov prsia, som bola tretia a na 100 metrov prsia, som bola prvá. Reprezentovala som v roku 2013 Slovensko na hrách Vyšehradskej štvorky v Olomouci. Rada sa zúčastňujem na Majstrovstvách Slovenska v plávaní

mládeže s Downovým syndrómom v Trenčíne, stretávame sa tam plavci z celého Slovenska a sú tam už mnohí malí talentovaní plavci. Treba sa poďakovať pánovi Lezovi, že organizuje preteky len pre nás.

Plávaniu môžem ďakovať, že som videla mnoho krajín a že som zdravá, lebo plávanie i otužuje moje zdravie a preto tento šport všetkým odporúčam.

Chcem sa poďakovať všetkým trénerom, vedúcim, ktorí nás vedú a trénujú.

Mojim obľúbeným športom je aj stolný tenis, ale mám málo možností, kde ho hrať. Na ústave hrávame aj petang, ktorý je pre nás vhodný, ale najlepšie je plávanie.

Na DSS sme mali aj folklórny súbor a tiež krúžok spoločenského tanca. Trénovali nás bývalí profesionálni tanečníci a choreografi. S krúžkom spoločenského tanca sme predtancovali mnohým bankám a organizáciám pred plesmi. Trvalo to len asi tri roky a skončili sme pre úmrtie našej trénerky.

Folklórny súbor Javorček bol oveľa úspešnejší a skončili sme až po 25-ročnom pôsobení. S týmto súborom sme pochodili mnoho miest na Slovensku a tancovali sme aj v Srbsku, Čechách, Nemecku, Belgicku. Dva razy sme vystúpili na festivale vo Východnej, čo sa nepodarilo mnohým súborom. Skončili sme, lebo už sme mali veľa rokov a mnohých už boleli kĺby, hlavne chlapcov. To tancovanie bolo veľmi namáhavé, ale mám na to pekné spomienky.

Doma rada pomáham mame v kuchyni pri varení a pečení. Z jedál mám rada kapustové strapačky, zemiakové placky, "knedlo vepřo zelo", cestoviny, naše domáce koláče.

Vo svojom voľnom čase pozerám telku, rada mám Hercule Poirot a Slečna Marplová, tých pozerám pravidelne, ďalej cestopisy, staršie české veselohry, niektoré slovenské seriály.

Každý deň cvičím doma na lopte, cvičím jogu a aj Pilates a udržiavam si líniu a kondičku. Čítam módne časopisy, knihy o cisárovnjej Sisi, možno aj preto ma v DSS volajú Sisi.

Ja som už dvojnásobná teta, mám 20-ročného synovca Samka a 26-ročnú neter Katku. Tento mesiac sme oslavovali ich narodeniny a zišla sa celá rodina. Rada sa s nimi stretávam.

Ďakujem všetkým, ktorí ma poznajú, fandia mi, držia palce a podporujú ma. Spolu s mojimi rodičmi Vám všetkým prajem veľa zdravia, šťastia a nech sa ešte dlho stretávame.

 SILVIA STEHOVÁ
SPOLU S RODIČMI

”

Podobných pobytov sa zúčastňujem s malými prestávkami už 20 rokov. Teším sa ako malé dieťa – ja, mama štyroch detí. A moje deti so mnou. Konečne vypadnem zo stereotypu bežných dní, stretnem po roku milé známe tváre, spoznám tváre nové, absolvujem v okolí všetko to, čo som minulý rok nestihla.

•••

LETNÝ TÝŽDENNÝ POBYT PRE RODINY S DEŤMI S DS

LIPTOVSKÝ JÁN 2017

VŽDY MÁM ČO objavovať

Viem, že ten týždeň nebude jednoduchý, ale bude presne taký, aký si ho spravím. Každodenné ponocovanie spraviť svoje, ale akosi zázrakom fungujem na 100% i napriek tomu, že náš najmladší člen rodiny sa budí ráno po šiestej. Nevadí, prenechám ho tatinkovi, pripojím sa k vytrvalcom na rannej rozcvičke. Janka, díky, tie rozcvičky boli skvelé – ako vždy. Po rozcvičke raňajky, úvod do dňa zatatím sekery (nie v bare, nemýľte sa), oboznámenie s denným programom, ktorý bol aktualizovaný vždy podľa počasia a hurá na aktivity! A že ich bolo neúrekom!

Plavecký tréning s Adkou Lezovou a plaveckými pomocníkmi Terezkou a Taďom, hudobná dielnička s pani Abtovou a jej dcérou Natáliou, nácvik tanečného vystúpenia s Jankou Langovou, nácvik cirkusového predstavenia s Ankou Hyclákovou, tvorivé dielničky s Andy Pisarčíkovou, vzdelávacie hodiny s Maľkou Rehákovou a Lubkou Filipovou a plnenie skautských zadaní od Peťa Filipa. Popri tom všetkom nácvik tradičných večerníčkov, prednáška „Ako sa správne starať o zuby“, prednáška o zdravej výžive, zoznamovací večer, diskotéka, večerný show program, karneval, olympiáda... a neplánované pozorovanie medveďa vo voľnej prírode.

No, nebolo toho málo, program bol bohatý a každý si mohol vybrať podľa vlastného gusta. My sme si ho spestrili ešte návštevou kúpaliska v Bešeňovej, návštevou Demänovskej ľadovej jaskyne, popoludným stráveným v našom najmodernejšom múzeu jaskyniarstva a ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši. Plán som teda splnila, na budúci rok mi zostala ešte prechádzka po centre Liptovského Mikuláša. Vraj má krásne námestie, tak sa teším. Na oddych a prechádzky po lese príliš času neostalo, možno nabudúce.

Tak či tak, musím skonštatovať, že aj napriek tomu, že som podobných pobytov zažila už veľa, stále sa mám čo učiť. Áno učiť. Pretože nielen noví rodičia malých detí s DS, ktorí prídu na náš pobyt, sa učia a odpozerajú od nás, skúsenejších rodičov detí starších, ale aj ja, mamina vyše 22-ročného Mareka s DS, sa stále mám čo učiť, a to aj od rodičov – nováčikov (snáď sa neurazia). Presne tak. Uvedomila som si to, keď som posledný večer sedela s ostatnými rodičmi pri pohári vína a prebiehali, ako vždy, príjemné nezáväzné debaty na rôzne témy. Ich nový, svieži pohľad na naše deti, aj na tie staršie, na to, čo by sa s nimi mohlo robiť a ako, a že nikdy nie je neskoro, považujem za užitočný vánok do našich zabehnutých životov. Vďaka Bibkin ocko. A tak som prišla z ďalšieho nášho pobytu domov nevyspatá, ale odreagovaná a spokojná, že to, čo robíme, má zmysel.

Mimochodom, práve na tomto poslednom pobyte mi napadlo... iste mi dáte za pravdu, že naše deti vyzerajú prevažne mladšie, než v skutočnosti sú. Nemohli by sme **Downov syndróm** v súvislosti s tým nazývať **Syndrómom mladosti**, navyše sprevádzaným symptómom nekonečného pozitivizmu? Viete si predstaviť, koľkí by ho našim deťom a aj nám závideli?

MAJKA SRNÁKOVÁ

KAMARÁTI Z BELGICKA: PÁN DLOUHÝ SO SYNOVOM NA KARNEVALE

DS TÁBOR mojimi očami

Pred pár dňami som mala tú česť stráviť so svojou rodinou týždeň v Liptovskom Jáne, v hoteli Avena. A aj s odstupom času neľutujem, že som pred mesiacom Zuzke Žilleovej sľúbila svoju účasť. Jej dcéra Nelka, naše sniečko, sa pobytu zúčastnila už druhýkrát. Prvýkrát ho navštívila len s mamou a tento rok som pribudla ja, ako posila a jej mladší brat Andrejko. Nelka má 6 rokov a Andrejko 4, čo vyžadovalo veľa energie, keďže od rána do večera vedia behať, liezť a skákať bez prestávky. Poznáte to.

Zo začiatku som nevedela čo ma čaká, bola som zvedavá na všetky deti a ich rodičov. Na Nelke už zo zvyku nevnímam žiadnu odlišnosť od iných malých detí, je hravá a usmievať sa, presne tak ako to má byť. Až v tomto tábore som videla ten rozdiel. Deti s DS sú priateľské a otvorené. Najviac sa mi páčilo, že podávanie rúk nie je nutnosť, ani s tými staršími. Všetko vyrieši dlhé a hlavne úprimné objatie. Každé jedno dieťa bolo niečím výnimočné. Jedno má skvelý humor, druhé je šikovné v športe a iné zase v učení.

OPEKAČKA:
VIKTORKO POMŠAHÁR S MAMINOU

Peter Filip bol táborový vedúci, čo sa týkalo aj tematiky. Každé ráno odštartoval skautský deň v skautskom oblečení zaseknutím sekery do dreva a tiež deň ukončoval. Počas celého pobytu deťom dával úlohy a zodpovedne rozdával pečiatky (bobríkov). V pondelok, v "prvý skautský deň" sme si vyhladali v rozpise aktivít Nelkine meno. Zúčastnila sa rozcvičky, muzikoterapie s Ivankou, nácviku záverečného tanca s Jankou a aj Feuersteina s Martinkou, alebo nácviku večernička ako záverečného programu pre ukončenie dňa. Počas tohto rozpisu sme stíhali aj iné veci, ako detský kútik alebo ihrisko s preliezačkami, ktoré hotel ponúkal.

Deti mali svoje kartičky na zbieranie bobríkov – mlčania, zručnosti, plávania alebo dobrých skutkov, ktoré boli čítané z táborovej pošty na konci dňa. Najviac sme sa pri jedle natrápili s mlčaním. Andrejko sa stále pýtal, kedy ujo Peťo zapíska, aby umlčal hluč v jedálni a on bude môcť získať bobríka. Bolo prekvapením, že väčšina detí hneď vedela čo treba robiť a aj naozaj ťažšie úlohy boli pre ne hračka. Nelka nevie byť ticho, pretože rada rozpráva. Vždy vydržala veľmi krátko a hneď sa pýtala: „mám?“. Chcela tým povedať, či má pečiatku. Keď som pokrútila hlavou a ukázala prstom, že musí byť ešte chvíľku ticho, zase povedala: „nemám?“. Bolo to vtípné, ako si to uvedomila, pokrčila plecami a povedala sama pre seba: „nevadí“.

Tiež mala strach z vody, ktorý ale na pobyte prekonala, na čo asi nikto z nás nezabudne a za čo vďačíme Majke Srnákovovej. My sme sa snažili, prehovárali ju, už to bolo aj na hranici plaču, keď sme ju oprskali vodou. A ona ju len zobrala, žiadne pýtanie sa a Nelka zrazu celá vo vode! Sama som neverila, že sa to stane. Skupiny starších, ktorí sa vody vôbec nebáli a boli aj šikovní plavci, sa zúčastňovali plávania v hoteli Alexandra. Organizátori mali veľa dobrých nápadov a vždy pripravený bohatý program. Hoci počasie veľmi neprišlo, aj tak sa zorganizovala úžasná opekačka s lovom na medvedov. Len tie najodvážnejšie deti vydržali byť hore a ísť sa prejsť po tme v skupinke do lesa. O tom viac písať ani nemôžem, pretože pred rampou sme si to s Andrejkom rozmysleli. Počasie vyšlo na olympiáde so 6 disciplínami. Od rána sa deti tešili a medzičasom s rodičmi pre skrátenie čakania vytvárali hrkálky alebo si vyrobili vlastné šálky.

Najlepší večerný program pre mňa bol cirkus, ktorý mal úžasnú myšlienku - pred predstavením prebehol „predaj lístkov“. Každý jeden prispel symbolickou sumou a o výťažku z predaja sa po cirkuse rozhodlo na aký účel poputuje.

Predposledný deň spestril karneval, všetky deti boli originálne. Bolo vidieť, že maminy sa nenechali zahanbiť a pomohli vytvoriť kostýmy z rôznych vecí, ktoré boli k dispozícii. Dokonca aj niektorí rodičia prišli v maske, čo

ma prekvapilo. Víťazi karnevalu boli všetci. A po ňom nám deti predviedli záverečný tanec. Ten si pripravovali s Jankou a Braňom celý týždeň. A zvládli to fantasticky.

Pobyt sa mi páčil preto, lebo rodičia si pomáhali, debatovali a dávali si užitočné informácie ako zlepšiť život ich deťom, ako s nimi napredovať, či nájsť tých správnych ľudí na spoluprácu. Veľa rodičov nielen pomáha svojim deťom, ale zároveň sa angažujú aj v spoločnosti SDS.

Spoločné aktivity deti zároveň spájali, učili sa od seba a vytvorili si pekné priateľstvá. Deti s DS, ktoré sa tohto tábora ešte nezúčastnili, by sa o rok prihlásiť mali. Stojí to za to, užijú si to nielen oni, ale aj ich rodičia.

 ALENKA VIDOVIČOVÁ

VEČERNIČKY: O RUKAVIČKE V PODANÍ DETÍ

HUDBNÁ DIELŇA: PANI ABTOVÁ SO SKUPINKOU STAŠIŠ DETÍ, ASISTUJE ANKA HVCLÁKOVÁ

ZUBY: MUDR. SERAFÍNOVÁ A TEREZKA TURČINOVÁ

POBYT V LIPTOVSKOM JÁNE BOL

prestrafarebný

Letný rekondičný pobyt pre rodiny v dňoch 9. 7. - 16. 7. 2017 sa pripravoval od apríla, keď som uzatváral prihlášky. Prihlásilo sa naň viac ako 40 rodín a počet účastníkov sa pohyboval okolo 135 ľudí. Detí s DS a súrodencov bolo približne 70. Ľudia s DS boli vo veku od 3 do 52 rokov.

OLYMPIÁDA: MICHAL
S PYŠNOU MAMINOU
PO DEKORÁCII

PLÁVANIE: PLAVCI V KRYTOM 25 M BAZÉNE ALEXANDRA

CIRKUS: ŠAŠOVIA MIŠKA ORAVCOVÁ S BALÓNMI
A ADAMKO KALAFUT V ZÁCHVATE SMIECHU

Pobyt bol spestrený plnením skautských disciplín pod vedením skauta Peťa Filipa. Ranné rozcvičky, športové aktivity a tanečná škola bola pod dohľadom Janky Langovej a Braňa Augustína. Muzikálna dielnička a nácvik cirku-sového predstavenia prebiehal s pani Ivanou Abtovou, Ankou Hyclákovou a ich asistentkou Natálkou Abtovou. Plavecký výcvik a prvé dotyky s vodou mala na starosť Adrika Lezová s asistentkou Terezkou Mikušovou a Tadeášom Jakušom. Feuersteina si podelili lektorky Maľka Reháková a Lubka Filipová.

Zubné lekárky MUDr. Melánia Serafinová a jej dcéra Zuzka z Kežmarku pripravili deťom aj rodičom prednášku zameranú na prevenciu orálneho zdravia. Dentálne pomôcky a propagačné materiály darovala firma Curaprox.

Nechýbala nám opekačka, večerný bobrík odvahy, diskotéky, karneval, hry, oslava narodenín Agátky, večerníčky. Medzi vyvrcholenie patrili dve vystúpenia detí. Vo štvrtok to bolo vystúpenie Cirkusu Girasole s riaditeľkou Ankou, kapelníčkou Ivankou a techničkou Natálkou. Pred vystúpením sa predávali za dobrovoľný príspevok vstupné lístky na toto predstavenie. Vyzbieraná suma 272 EUR bola venovaná Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku a polovica z tejto sumy pôjde na pobyt dospelákov do Belušských Slatín v 7/2017. Vystúpenie tanečnej skupiny Avena Sun Kids – Piráti z Karibiku pod vedením Janky a Braňa ukončilo krásny týždňový pobyt na Liptove.

Tohtoročný pobyt bol podporený dotáciou z MPSVaR a z darovaných 2% z Vašich daní. Vstupy počas celého týždňa do bazénov v hoteloch Alexandra a Avena a večer s opekačkou boli podporené časťou z projektu Nadácie Slovenskej sporiteľne. Deťom s DS sme tak mohli uhradiť celý pobyt. **ĎAKUJEME!**

Ďakujeme partnerom: firme Curaprox, DELL a Velcon a aj rodičom Dade Slávikovej, Peťovi Šillovi a Peťovi Šeligovi, ktorí sa postarali o malé prekvapenie pre deti.

Ďakujeme pánovi riaditeľovi ZUŠ A. Cígera v Kežmarku Jánovi Levockému za zapožičanie hudobných nástrojov.

Veľmi pekne ďakujeme Vám všetkým za krásne zážitky.

Váš vedúci

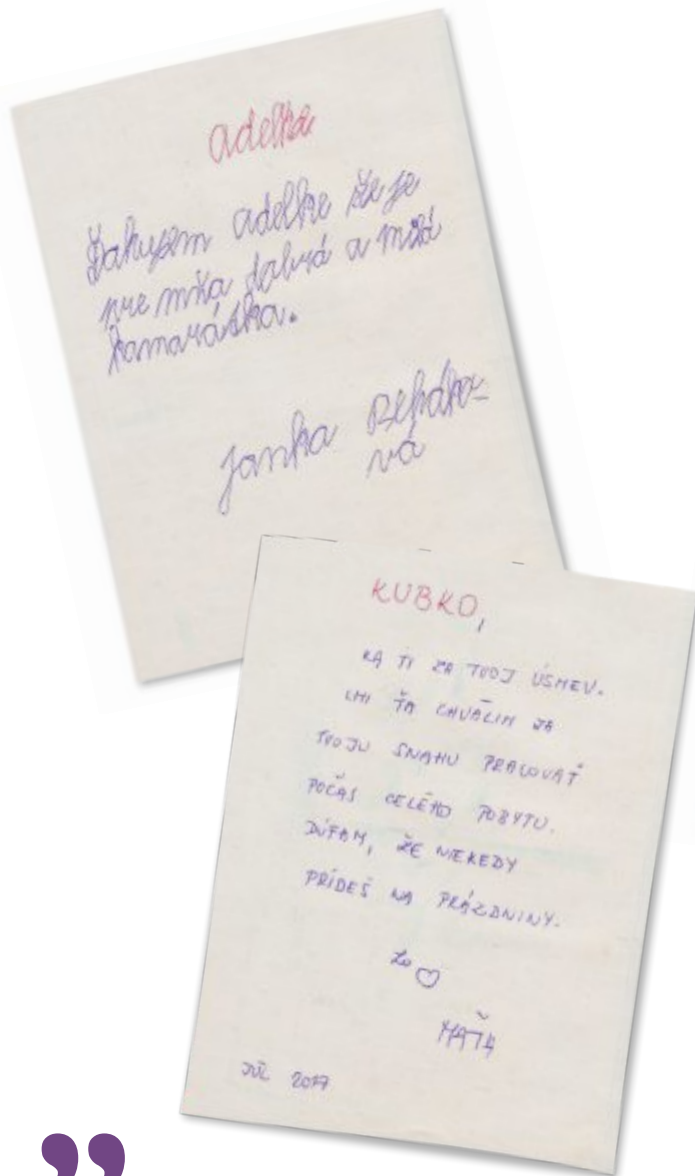
Robo

NADÁCIA
Slovenskej sporiteľne

”

Chceme sa ešte raz poďakovať všetkým za pekné a nezabudnuteľné chvíle, ktoré sme mohli spolu stráviť na čaro krásnom Liptove a za všetko, čím ste obohatili a zmenili naše životy. Vďaka za silu spoločenstva, ktorého súčasťou sme mohli byť. Vďaka všetkým, čo akokoľvek prispeli k uskutočneniu tohto jedinečného pobytu, za Vašu ochotu, otvorenosť a ústretovosť, i za každý úsmev. Verím, že opäť niekedy a niekde dovidenia.

ZO ♥ FEDOR + ANDREA + LAURA + AGATA

”

Dobrý deň, pán Lezo, ešte raz Vám a Vašej manželke Adrike za seba aj za Natálku veľmi pekne ďakujem za pozvanie do Liptovského Jána. Odniesli sme odtiaľ opäť množstvo krásnych hudobných momentov, inšpirácie, spomienok na milé stretnutia a spoločné rozhovory. Sme veľmi vďačné aj za všetky darčeky.

IVANA ABTOVÁ

”

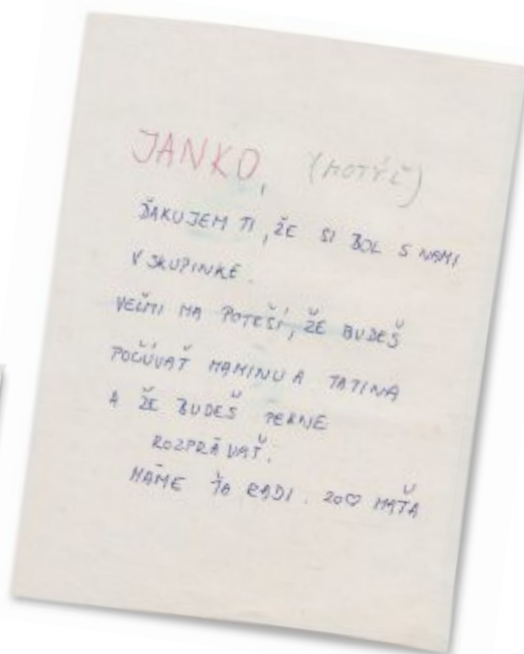
Veľká veľká vďaka za krásne chvíle na pobyte v Liptovskom Jáne... bolo neskutočne dobre... boli sme prvýkrát, ale veľmi nás to povzbudilo a posunulo ďalej, za čo veľmi pekne ďakujem. Tešíme sa na ďalšie stretnutie.

S POZDRAVOM NINKA A JEJ MAMINA

”

Aj rodina Bruteničovcov chce veľmi poďakovať za perfektný pobyt na Liptove a zložiť poklonu pred skvele pripraveným programom a neskutočne príjemnou atmosférou + super ľuďmi, ktorých sme spoznali. Ďakujeme a sme veľmi vďační a tešíme sa na ďalšie stretnutie.

S POZDRAVOM BIBKA, MIŠKO, AĎKA A PEŤO BRUTENIČOVÍ

”

Aj tohtoročný letný tábor v Liptovskom Jáne určený deťom a mladým ľuďom s Downovým syndrómom bol naplnený bohatým programom, štedrým na nezabudnuteľné zážitky. Deti a mladí ľudia boli každodenne pozvaní aj do hudobnej dielne, kde prichádzali s radosťou a očakávaním, lebo vedeli, že sú tam pre nich pripravené hudobné hry, vďaka ktorým mohli hľadať a nachádzať nové zákutia a tajomstvá hudby. Bez pestrej palety hudobných nástrojov s podmanivými zvukmi by však toto hľadanie nebolo možné. Považujeme preto za dôležité sa veľmi pekne poďakovať riaditeľovi ZUŠ A. Cígera v Kežmarku Jánovi Levockému za požičanie týchto hudobných nástrojov.

SDS

LETNÝ POBYTOVÝ TÁBOR

BELUŠSKÉ

SLATINY 2017

ZAŽIŤ TO, *stojí za to*

Pod záštitou Spoločnosti Downovho syndrómu na Slovensku v spolupráci so Saleziánmi dona Bosca v Dubnici nad Váhom sa konal už 8. ročník Letného pobytového tábora pre mládež s Downovým syndrómom. Týždeň bez rodičov, plný zážitkov a množstva kamarátov, sa tento rok uskutočnil na Chate Cementár v Beluškých Slatinách.

Príchodom sa odštartovala pátračka po Tajomnom denníku, z ktorého sme si každý deň čítali. Program tábora sa niesol v znamení športového dňa s tradičnými olympijskými hrami, v znamení tvorivého dňa, kde sme vyrábali netradičné típi pre indiánov, v znamení talentového dňa, kde každý z nás ukázal svoj výnimočný talent. Predposledný deň sme sa vybrali na ešte netradičnejší výlet do neďalekej Ilavy, kde sme si zahrli bowling. Sprevádzalo ho množstvo emócií a aplauzov. Spoločnosť nám pri ňom urobila chutnú pizza.

Po ňom sme sa vybrali do Dubnice nad Váhom, kde sme navštívili kaštieľ, ktorý si mnohí odniesli ako suvenírom v podobe magnetky. Krátkou prechádzkou cez park sme sa presunuli do miestneho kina na rozprávkové predstavenie o Bocianovi Riškovi. Záverom skvelého dňa bola mega zmrzlina v miestnej zmrzlinárni.

Samozrejme celotáborový program bol omnoho bohatší, takmer každý večer nechýbala krátka diskotéka, písanie do denníkov, skvelé jedlo, poobedňajší oddych, písanie táborovej pošty, spoločné rozhovory... A tie sú najväčším bohatstvom, ktoré si my „animátori“ odnášame so sebou. Tento tábor bol pre mňa výnimočný práve tým, že som sa ho po niekoľkých rokoch mohla opäť zúčastniť. Najviac ma asi teší to, že aj po toľkých rokoch má naďalej veľký zmysel a význam pokračovať v tejto myšlienke. Prečo? Odpoveď je jednoduchá... Na mnohé zážitky spomínajú ešte dlhé roky.

MARTINA REHÁKOVÁ

PRIATEĽSTVÁ na celý život

Prišlo letné obdobie a s ním aj čas, kedy sa uskutočňujú pobyty pre rodiny detí s Downovým syndrómom a letné tábory pre deti a dospelákov s DS. Je neuveriteľné, že pred 18 rokmi sa na pobyte zoznámila Majka Kolenová s Hankou Sýkorovou a stali sa najlepšimi priateľkami. Odvtedy sa zopárkrát stretli, buď na pobyte alebo neskôr v tábore, kde sa už ako dospeláčky starajú o seba sami s pomocou animátoriek.

Tento rok sa obidve zúčastnili tábora v Cementári v Beluškých Slatinách. Tešili sa už pol roka predtým, hlavne na Aďku Pilnú a na všetkých animátorov. Na zážitky, ktoré znova obohatia ich život. Nesklamali ich ani starí priatelia a priateľky s DS a boli šťastné, že mali možnosť spoznať ďalších mladých ľudí s DS, nové animátorky a animátorov. Spomínajú s vďakou na Aďku, Janku, Naty, Lukáša, Janka, Majku a ostatných dobrých mladých ľudí, ktorí sa skvelo o nich postarali.

Hanka zostala ešte niekoľko dní u nás na návšteve. Je príjemné počúvať ich zážitky, ktoré prežili počas tábora. Obidve sú šťastné a vďačné a my, ich rodičia, veľmi ďakujeme všetkým, ktorí sa zaslúžili o ich nezabudnuteľné a krásne chvíle strávené v tábore.

JARMILA KOLENOVÁ

MÔJ PRVÝ tábor

Na tábore bolo pekne a teplo. Bolo to ako v rozprávke. Každé ráno sme sa zobudili na rozcvičku v slnečnom počasí. Mali sme tam ticho a žiadny hluk. Popoludní sme mali tvorivé dielne. Mali sme super a dobrých a milých animátorov a animátorky, ktorí nás podržali, aby sme sa porozprávali ako mimoriadni a dobrí ľudia.

V stredu sme mali športové olympijské súťaže. V štvrtok sme mali talentový deň. Sme tam tancovali i vystupovali pred porotou. Večer, keď deti s animátormi tancovali, tak som celý čas bola vonku po tme, som tam sedela a plakala, že som v talentovom Televízie vyhrala cenu. V piatok sme opekali v teplom počasí. Mali sme dobrú diskotéku, sme si zatancovali a púšťali vodové bublinky. Po obede sme si kúpili kofolu a s toho sme grgali a robili reklamu. Nemohla som dýchať ani nosom ani ústami. Vždy mi bolo smutno za rodičmi. Bolo nám tak krásne chvíle, čo sme prežili na tábore. Mám kamaráta, ktorý sa volá Lukáš Druso. Pomáha mi vo všetkom. Dobre sme si našli cestu. Bola s ním sranda a veľká zábava. Dokonca sme sedeli v autobuse úplne vzadu.

Milí kamaráti, kamarátky, animátorky, animátori ďakujem, že ste to zvládli ten tábor a ďakujeme že ste nás utešovali, keď sme plakali a nás niečo trápilo, tak ste to s nami dobre riešili. Ďakujeme ešte raz, čo ste za tie roky pre nás všetkého a dobrého urobili. Želám vám ďalší tábor. Pekný večer vám želim a príjemný umelecký zážitok vám želim. Ďakujeme.

JANKA REHÁKOVÁ (DS)

PO PRVÝ RAZ v letnom tábore

Kedysi som letné tábory s tou kopou cudzích deciek milovala. Ale moje deti neboli nikdy v žiadnom tábore. Dcéra odišla bývať do cudziny a kamže “upichnete” chalana s Downovým syndrómom? V podstate nikam.

Keďže v decembri mal 15, odhodlala som sa, hoci s malým srdcom, prihlásiť ho na tohtoročný tábor “dospelákov” do Belušských Slatín. Ja som nevedela do čoho ide, on ani netušil že vôbec niekam ide. Dosť som sa bála. Strach a bujná fantázia vie vymyslieť sto a jeden negatívnych scenárov. Vyslovuje nezrozumiteľne, čo ak bude nešťastný, že mu niekto nerozumie? Vie sa jedovať, má veľkú silu a hoci ju nepoužíva proti nikomu, jeden nikdy nevie, však áno. Čo keď zmizne do lesa a viac ho neuvidia ani oni ani ja? Čo ak sa s niekým nepohodne? Čo keď niekoho udrie, hoci iba v sebaobrane a budú poťahovačky za ublíženie na zdraví? No čo vám poviem, poslednú noc pred začiatkom tábora som snáď ani nespala. Nevedela som si vôbec predstaviť, ako prežije tak absolútne mimo svojej bežnej skúsenosti.

Môj odchod z tábora, kde som ho doviezla, dopadol na výbornú. Zásluhou skvelého animátora Lukáša, ktorý ho dostal z jeho “zarazenej nálady” pomocou rapu a tanca. Herec v Ađovi sa dal nachytať a už predvádzal. A ja som rýchlo odišla. Začiatok dobrý! Predstavte si, po celú dobu tábora mi nik nevolal! Dal to! Ako? No to ja vlastne ani neviem.

Keď som sa dostavila pre neho, Andrejka mi povedala, že okrem občasného smútku bol skvelý. A Lukáš že “v pohode!”. Adrián sa iba usmieval. Každému na rozlúčku podal ruku, objal baby a jediné čo prezradil cestou domov bolo, že boli na bowlingu (ten miluje), na pizzu, v kine a že tancovali. „Ááánooo!“, znela stručná a spokojná odpoveď na otázku či sa mu v tábore páčilo. Ale prečo nemal zubnú pastu ani otvorenú (ale zuby si umýval, to bolo vidieť, t.j. musel niekomu brať), prečo mal polovicu vecí mokrych – to sa nikdy od neho nedozviem. Otázok ostalo bez odpovedí viacero. No ale vadí? Vôbec. Podstatný je na tom celom iba hlavný fakt, že dokázal byť viac–menej samostatný niekoľko dní a nocí. Skoro ako bežný puberták! Gratulujem, synu, len tak ďalej.

A ešte je mi záhadou, ako to celé prežili animátori. Iba niekoľko mladých ľudí na tak veľkú tlupu našich pubertákov a dospelákov! Hlavne im posielam veľké ĎAKUJEM, ĎAKUJEM a ešte raz ĎAKUJEM! A taktiež - gratulujem! Lebo to, čo dokázali, nedá len tak niekto. Klobúk dole pred nimi a tešíme sa aj na budúci rok!

 DANDY DIVÍLKOVÁ

DIVADLO a deti

Deň detí v Rimavskej Sobote (to je také mesto na juhu Slovenska) patrilo tento rok 26. ročníku celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky divadla dospelých hrajúcich pre deti. Súťaž má názov Divadlo a deti.

Počas prvých troch júnových dní zažila Rimasomba (ako ju medzi sebou všetci familiárne nazývame) hodnotné divadelné zážitky. Od 1. do 3. júna sa v priestoroch rimavskosobotského Domu kultúry stretla skoro stovka priaznivcov divadla z celého Slovenska, aby predviedli svoje najlepšie inscenácie pred detským publi-

kom i porotou. Nebolo to však len o súťaži, prehliadku spestril aj zaujímavý workshop i semináre.

Na tohtoročnej prehliadke sa predstavilo 6 kolektívov, ktoré do Rimavskej Soboty postúpili z krajských prehliadok, a to DS Z.N.A.K pri PSLG Revúca, Divadlo ZELIENKA Zvolen, Sociálne divadlo HOPI HOPE Košice, Divadlo „A“

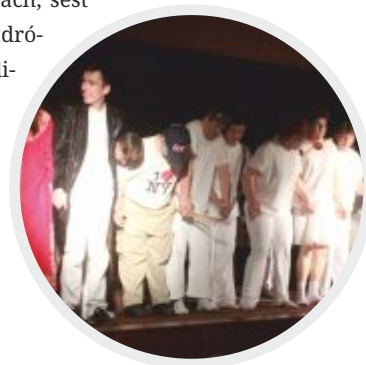

a Divadlo SHANTI, o. z. Prievidza, Modré divadlo Vráble, Divadelný súbor GONG Bratislava.

Detské publikum, ktoré je adresátom celej prehliadky, malo možnosť vidieť počas týchto dní 6 divadelných predstavení, hodnotených aj odbornou porotou v zložení: PhDr. Lubomír Šárik, scénograf Dušan Krnáč a MgA. Ján Hyža, PhD. z VŠMU.

Krásnu bronzovú medailu získalo tento rok Sociálne divadlo Hopi hope za rozprávku Kráska a zvieratá. V súbore osemnástich hercov a troch technikov hrá, väčšinou v hlavných úlohách, šesť hercov s Downovým syndrómom. Ten siedmy je kulisák. Srdečne gratulujeme.

 PETER KALMÁR

PRED PRÁZDINAMI REZONOVALA SPOLOČNOSŤOU TÉMA REFORMY ŠKOLSTVA, KTORÁ JE SPRACOVANÁ ODBORNÍKMI NA ŠKOLSTVO V RÁMCI NÁRODNÉHO PROGRAMU ROZVOJA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA UČIACE SA SLOVENSKO.

...

UČIACE SA

Slovenska

V rámci tohto národného programu je jednou z oblastí aj kvalita a dostupnosť výchovy a vzdelávania a tiež riadenie a financovanie regionálneho školstva.

Keďže viacerí vieme ako to v súčasnosti funguje s možnosťami vzdelávania našich detí, občiansky aktívni rodičia detí so zdravotným znevýhodnením (ZZ) založili o.z. Platformu rodičov detí so ZZ a takto chcú byť partnerom pri presadzovaní dostupnosti a definovania kvality včasnej intervencie, vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením a zlepšovania sociálno-ekonomickej situácie rodín detí so zdravotným znevýhodnením.

Prišli aj s iniciatívou presadzovania vhodného vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením a teda požiadavkou zadefinovania pripomienok k Národnému programu "Učiace sa Slovensko".

Pozvanie k aktívnej účasti v pracovnej skupine Platformy rodičov k pripomienkovaniu Národného programu "Učiace sa Slovensko" dostala aj naša SDS.

Výsledkom pracovnej skupiny je spoločné stanovisko v podobe Deklarácie adresovanej priamo pánovi ministrovi školstva, pánovi štátnemu tajomníkovi a pani riaditeľke odboru špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania a vybraným poslancom NR SR, či europoslancom.

Podrobnejšie informácie nájdete aj na našej web stránke, prípadne stránke www.minedu.sk.

PRACOVNÁ SKUPINA:

Platforma rodičov detí so zdravotným znevýhodnením, o. z.

Jana Lowinski, Ludmila Belinová, Katarína Mažárová, Katarína Fajtková, Monika Fričová

Združenie Prader-Wilho syndrómu, o.z.

Monika Krššáková

Spoločnosť Downovho syndrómu, o.z.

Eva Grebečiová

Nepočujúce dieťa, o.z.

Lubka Majtánová, František Majtán

Komora školských logopédov

Dana Buntová, ČŠPP Trnava

MESA10

Miroslava Hapalová, koordinátorka projektu „To dá rozum“

Infosluch, o.z.

Silvia Hovorková, ČŠPP Hrdličková, Bratislava

Viktor Križo, člen Slovenskej komory učiteľov, špeciálny pedagóg

ČŠPP a Spojená škola Poprad

Martina Rzymanová, Nadácia Pontis

Centrum včasnej intervencie Bratislava, n.o.

Erika Tichá, ČŠPP Háľková, Bratislava

Raná starostlivosť, n.o.

Laura Stohlová, Petra Slovákova

Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, o.z.

Erika Tichá

Projekt „Mobilný pedagóg“ Nadácie Pontis

Miroslava Robinson, ČŠPP Stálicová, Bratislava

Pripomienkovať túto reformu bolo možné aj priamo na web stránke Ministerstva školstva do 15. mája 2017.

Platforma rodičov nadviazala spoluprácu aj so Slovenskou komorou učiteľov a ich inkluzívnym tímom. Dohodli sa na spoločných bodoch spolupráce vychádzajúcich z dvoch spoločných ústavných princípov, a to z rovnosti príležitostí a rovného prístupu k vzdelaniu.

Spolupráca bude prebiehať v týchto bodoch:

- + Vytvorenie plánu mediálnych výstupov – spoločná tlačová správa a beseda oboch organizácií k potrebám detí a mládeže so ŠVVP.
- + Zorganizovanie diskusie (workshopu).
- + Vytvorenie scenára pre krátke videá k téme inklúzie.
- + Písanie blogov, tvorba infografiky.
- + Príprava výzvy k stretnutiu s parlamentnými výbormi školstva, výboru pre ľudské práva a sociálnych vecí a rodiny a zástupcami jednotlivých ministerstiev.
- + Nutnosť oslovenia a zapojenia ďalších organizácií a iniciatív.
- + Posilnenie medzirezortnej spolupráce, zvýšenie informovanosti rodičov a verejnosti o možnostiach odbornej starostlivosti.

Záver:

Zhodli sme sa, že inklúzia v súčasnom stave školstva nie je možná. Pri inklúzii je nutná komunikácia a pripravenosť celej spoločnosti, a to nielen učiteľov, ale aj rodičov so zachovaním trpezlivého a rešpektujúceho prístupu.

Uvádzame aj jedno stanovisko, v skrátenej forme, ktoré bolo spracované mamičkou dieťaťa s DS, ktoré je integrované v bežnej základnej škole, spolu s riaditeľkou tejto školy a odborníkmi – psychológmi. Sme veľmi radi, že táto pani riaditeľka je súčasne aj

v asociácii riaditeľov ZŠ, a teda bude šíriť túto myšlienku na tomto "poli", odkiaľ bohužiaľ prichádzalo aj mnoho negatívnych ohlasov na možnosti vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením v bežných školách. S týmto stanoviskom sa SDS plne stotožňuje.

Škatulkovanie a nálepkovanie vytvára imaginárnu priepasť medzi dieťaťom a jeho rovesníkmi (napr: "bežní žiaci", "najslabší žiaci", "najtalentovanejší žiaci", "znevýhodnené deti", "deti s telesným postihnutím", "deti so špeciálnymi potrebami", "ostatné deti"). Osobnosť každého človeka je jedinečná, neexistujú totiž dvaja ľudia s rovnakou osobnosťou. Od narodenia sa u človeka prejavuje úsilie vyvíjať sa, rásť a nájsť si miesto v spoločnosti. V tomto vývine však dôležitú úlohu zohráva základná a všeludská potreba, ktorou je z hľadiska individuálnej psychológie potreba patriť, cítiť začlenenosť do širšej sociálnej skupiny a zároveň v nej dosahovať uznanie a obdiv (Adler, 1999; Dreikurs–Fergusonová, 2005). Neexistuje však človek, ktorý by sa dokázal začleniť do ktorejkoľvek skupiny ľudí a vynikal vo všetkých oblastiach. Je teda samozrejmé, že každý z nás býva v živote konfrontovaný sprežívaním menejcennosti. Je však na nás, ako sa s nimi vysporiadame. Neúspech v jednej oblasti môžeme kompenzovať úspechom v inej, prípadne ho môžeme hyperkompenzovať v tej istej oblasti. Ďalšou možnosťou však je, že sa prejavíme neadekvátne a zabránime tak úspešnému dosahovaniu životných cieľov sebe alebo niekomu inému. Takto reagujú ľudia s nízko rozvinutým citom spolupatričnosti.

Je potrebné vytvárať všetkým deťom čo najviac príležitostí cítiť sa rovnocenne v zmysle rozvíjania citu spolupatričnosti. **Cit spolupatričnosti je základom takých hodnôt ako je spolupráca, ochota prispievať, potreba byť užitočný pre spoločnosť, pomáhanie dru-**

hým a slabším, potreba pracovať a vytvárať hodnoty pre celú spoločnosť. Cit spolupatričnosti a rovnosť je zároveň prevenciou extrémizmu, fašizmu, šikanovania, súperenia o moc a nadradeného správania na jednej strane ako aj vážne narušeného sebavedomia a budovania komplexov slabších jedincov na strane druhej.

Príkladom súčasného škatulkovania sú varianty A, B,... pre deti s mentálnym postihnutím. Napríklad žiak patriaci do variantu A môže s primeranými úľavami držať tempo so spolužiakmi v čítaní, písaní, anglickom jazyku, teda jeho individuálne schopnosti evidentne presahujú rámec variantu A a v matematike môže mať problém vôbec splniť požiadavky variantu A. Tým pádom je stále otázne, či dieťa nepresunúť do variantu B, kde sú ale nižšie požiadavky zo všetkých predmetov. **Akákoľvek snaha o zaradenie dieťaťa so špeciálnymi výchovno–vzdelávacími potrebami do "škatulky" a o uniformitu osnov je pre rodičov ako aj pre učiteľov väčší stres než pomoc.**

Priepasťou začlenenania sa do kolektívu sú aj odlišné osnovy toho istého predmetu, kedy sa dieťa so ŠVVP učí úplne iné učivo než zvyšok triedy. Ešte väčšiu priepasť vytvára vylúčenie žiaka so ŠVVP z niektorých predmetov úplne. Nie je správne sústrediť sa na odlišnosti a vytváranie špeciálneho

miesta a okolností pre žiaka so špeciálnymi výchovno–vzdelávacími potrebami, pretože takýto status deti od seba navzájom vnútorne vzdaluje a vytvára imaginárnu neprekonateľnú priepasť.

Pörtner (2009) uvádza, že v práci s postihnutými ľuďmi je nevyhnutné dôverovať v ich vývinové možnosti. **To, že dôverujeme v ich schopnosti znamená, že jednotlivcovi s postihnutím umožníme mať za seba samého takú zodpovednosť, do akej miery to jeho schopnosti a možnosti dovoľujú.** Prečo je zodpovednosť za seba taká dôležitá? Prijatá zodpovednosť znamená byť braný vážne a nebyť úplne závislý na druhých.

Ďalším serióznym problémom, s ktorým sa stretávame je diagnostika. Častokrát odborníci s otáznou praxou a nejasnou metodikou testovania rozhodujú o deťoch s mentálnym postihnutím s cieľom zaradiť dieťa do škatulky súčasného systému namiesto odborného zhodnotenia potenciálu dieťaťa, odborného poradenstva a podpory pre rodiča, učiteľa a asistenta v najlepšom záujme dieťaťa. Toto sa vo väčšej miere týka diagnostických centier pri špeciálnych školách, kde je cítiť silnú tendenciu naplniť miesta vo vlastných triedach.

Momentálne je okolo tejto témy ticho, možno preto, že je prázdninové obdobie, ale my v našej snahe dosiahnuť na Slovensku čo najkvalitnejšie vzdelávanie zdravotne znevýhodnených detí pokračujeme a spolu s ďalšími občianskymi združeniami sme naďalej v úzkom kontakte.

 EVA GREBEČIOVÁ

DETI OSLÁVILI MDD V MARKÍZE

•••

V nedeľu 3. júna sa niekoľko rodín s deťmi s Downovým syndrómom zabávalo v areáli televízie Markíza na oslavách MDD. Pozvanie od Nadácie TV Markíza dostala okrem iných združení aj naša SDS, a tak sme vyzvali našich členov, aby sa čo najskôr prihlásili a dostali sa na jedinečnú akciu. Keďže počet detí bol obmedzený, na podujatie sa dostali len tí najrýchlejší.

Pre deti bol pripravený bohatý program. Mohli si vyskúšať množstvo zaujímavých športových aktivít, boli pripravené detské hudobné a tanečné vystúpenia, rôzne súťaže a bohatý veselý sprievodný program. Tiež sa mohli stretnúť, osobne pohovárať a odfotiť so známymi tvármi z TV Markíza.

Myšlienkou podujatia bola integrácia detí s postihnutím medzi zdravé deti zamestnancov TV Markíza, čo sa podľa slov viacerých zúčastnených výborne podarilo. Spoločnosť Downovho syndrómu na Slovensku vyjadruje veľké poďakovanie organizátorom, veľmi nás teší, že sa nájdú príležitosti, ktoré umožnia aj našim "iným" deťom vychutnať si atraktívne podujatia. Radosť a nové obohacujúce zážitky sú následne obojstrannou devízou.

Ďakujeme!

 DAŠA KRÁTKA

PRI SVOJICH NÁKUPOCH NA INTERNETE NÁS MÔŽETE PODPORIŤ

Spoločnosť Downovho syndrómu na Slovensku (SDS) sa stala príjemcom podpory pri internetových nákupoch prostredníctvom portálu **Dobromat.sk**. Ak nakupujete cez internet, môžete nás podporiť bez toho, aby Vás to stálo čo i len 1 cent navyše.

AKO TO MÔŽETE UROBIŤ?

+ Ak nakupujete na internete a chcete nás pri tom zároveň podporovať, pridajte si do prehliadača tohto pomocníka:

www.dobromat.sk/rozsirenie/pridat

- + Pomocník pri návšteve internetového obchodu zariadi, že časť vašej útraty pôjde na podporu našich aktivít.
- + Ak si pomocníka nepridáte, je potrebné pred každým nákupom navštíviť stránku www.dobromat.sk/podporim/downovsyndrom
- + Na stránke vyberte obchod, v ktorom chcete nakúpiť, naše združenie bude predvyplnené.
- + Stránka vás presmeruje do vybraného internetového obchodu, kde môžete nakúpiť.
- + Z nákupu vyplatí obchod Dobromatu príspevok.
- + Následne ho Dobromat pošle na náš účet a my ho použijeme na našu činnosť.

Dôležité je vedieť, že **cena za nákup je rovnaká**, či sa do internetového obchodu dostanete cez Dobromat alebo priamo. To, že pôjdete cez Dobromat, vás nestojí ani cent navyše. Napriek tomu nám prispějete sumou vo výške niekoľkých % z vášho nákupu. **ĎAKUJEME!**

SPOJME SA...

•••

Prvého júla sme vďaka Nadácii Slovenskej sporiteľne spustili projekt **Spojme sa...** Týmto projektom chceme dostať existenciu nášho združenia do povedomia širšej verejnosti a získať tak viac zanietencov pre jeho činnosť.

NADÁCIA
Slovenskej sporiteľne

Nezabúdame pritom ani na rodiny, práve jednotlivé aktivity im majú poskytnúť dostatok priestoru pre spoločné trávenie voľného času, pre vzájomné spoznanie sa a zdieľanie vlastných skúseností. Každé stretnutie je obohatením a príležitosťou na vytváranie nových priateľstiev.

V rámci projektu sme umožnili mnohým rodinám zažiť spoločné chvíle pri plávaní v rámci rekondičného pobytu v Liptovskom Jáne a taktiež zabezpečiť filmový zážitok pre takmer 30 detí s DS.

2. septembra sa stretneme s približne 20 rodinami na Rozlúčke s letom spojenou s hippoterapiou. Víkendový pobyt pre našich najmenších organizujeme začiatkom októbra. Projekt pokračuje aj ďalšími aktivitami, o ktorých Vás budeme priebežne informovať na našej webovej stránke i na našej facebookovej stránke.

 MGR. MARTINA REHÁKOVÁ - KOORDINÁTORKA PROJEKTU

Slniečnica

MESTO TRENČÍN OCENILO NAJLEPŠÍCH ŠPORTOVCOV ROKA 2016

Vo štvrtok 20. apríla 2017 sa v sobášnej sieni Mestského úradu v Trenčíne konalo slávnostné odovzdanie ocenení najlepším trenčianskym športovcom a športovým kolektívom za rok 2016.

Na druhom ročníku podujatia privítal hostí primátor mesta Richard Rybníček. „Som veľmi rád, že tu s vami dnes môžem byť a môžem vám odovzdať ocenenia mesta Trenčín za vaše výkony v roku 2016. K tomu, že mesto Trenčín je aj mestom športu, prispievate významnou mierou vašimi športovými výsledkami a vašou aktivitou. To, čo ste predvedli v minulom roku sa nedá inak vyhodnotiť ako v superlatíve. Chcel by som sa vám za to poďakovať. Za to, čo ste urobili pre toto mesto a akým spôsobom ho zviditeľňujete. Mesto Trenčín je na vás pyšné.“

Medzi ocenenými športovcami bola aj plavkyňa Mária Lezová, ktorá dvakrát získala 2. miesto na Národných pretekoch SHŠO, päťkrát víťazstvo na Velkej cene primátora mesta Trenčín ZM a Majstrovstvách SR DS v plávaní.

AKO SI NA JEJ ZAČIATKY SPOMÍNA OTEC RÓBERT?

Pamätám si to celkom presne ako Mária prežívala strach z vody, ba čo i len ponorenia hlavy do vody. Na ten zlom sme čakali veľmi dlho. Teplá voda, koleso alebo rukávniky, také boli začiatky. Potom prišla ONA - autorita, trénerka, ktorá ju vzájomným „hecovaním“ a nezlomným slovom naučila základy plávania a dýchania do vody, i keď v detskom bazéne, ale prelomila ten strach z vody.

Zrazu začala robiť stojky, loviť predmety z vody, ponárať sa, splývať... To bola siedmačka na základnej škole. Stále to však bol detský bazén a teplejšia voda. Tu nám napadla myšlienka, že by sme mohli skúsiť Márii kúpiť poloneoprén, aby prelomila ten strach zo studenej vody. Tak sme to skúsili a stálo to za to.

Postupne sme v kurzoch postupovali z dráhy do dráhy. Od krajnej, kde sú začínajúci plavci, až po terajšiu plaveckú. Na plavárni sme začali tráviť viac času a teraz Mária odpláva riadny hodinový tréning aj 4-krát do týždňa. Pláva všetky plavecké štýly. Štartuje zatiaľ len z vody.

Mária by si v budúcnosti, ak by to bolo čo i len trošku možné, rada splnila sen a spravila kurz inštruktorky plávania. Veľa sleduje pri kurzoch metodiky práce hlavne s bábätkami a všetko si vyhľadáva na internete. Momentálne však pláva pre svoje zdravie a potešenie. Trénuje aj pod dozorom svojej mamy Adriany, aby technika plávania bola v prospech jej zdravia. Plávanie ju veľmi baví, a tak by sa k nemu rada vrátila aj po druhej operácii chrbtice, ktorú absolvovala v januári 2017. Veríme, že sa jej to podarí a bude sa tešiť z vody naďalej.

Viac o Márii si môžete prečítať v blogu na našej stránke <http://www.downovsyndrom.sk/v16/node/164>

X. NÁRODNÉ HRY ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD

máme úspešne za sebou

V dňoch 21. 6. – 23. 6. 2017 sa uskutočnili X. Národné hry špeciálnych olympiád v krásnom športovom areáli olympijského tréningového centra Šamorín. Tie boli zároveň aj kvalifikačnou súťažou na Svetové letné špeciálne olympiády Abu Dhabí, ktoré sa budú konať v marci 2019.

Okrem domácich športovcov sa na hrách zúčastnili aj športovci z Maďarska. Veľmi rád by som vysoko ocenil krásne prostredie, výborný program pod vedením národnej riaditeľky pani Evky Gažovej a prezidentky pani Evi Lysičanovej Special Olympics Slovakia. Účastníci boli ubytovaní v krásnom hoteli X-bionics sphere a mohli využívať všetky

priestory ako skutoční vrcholoví športovci!

Na slávnostnom otvorení hier sa ako vlajkonosič predstavil náš olympionik Juraj Šuster a sľub športovcov za všetkých prečítala Silvia Stehová. Na otváracom ceremoniáli sme tak mohli stretnúť aj našich vrcholových športovcov. Oheň na štadión priniesli športovci Danka Barteková (stelkyňa), Filip Šebo (futbalista) a Marcel Malatín (bežec). Nechýbalo ani úvodné tanečné vystúpenie Arabesky s choreografiou Emílie Billíkovej na tanečnú hudbu Robbieho Williamsa. Všetky športové akcie prebehli v jeden deň 22. 6. 2017 ako aj samotné vyhodnotenie za účasti dobrovoľníkov z policajnej akadémie.

Pretekári mohli súťažiť v individuálnych športoch v týchto vekových kategóriách:

A/ 8–11 rokov

B/ 12–15 rokov

C/ 16–21 rokov

D/ 22–29 rokov

E/ 30 a viac rokov

Otvorená veková skupina – ak je málo súťažiacich, je možné kombinovať vekovú kategóriu aj výkonnostnú kategóriu.

Aj my sme tam ako Spoločnosť Downovho syndrómu na Slovensku mali zastúpenie našich ľudí s DS. A tak som mal tú česť stretnúť sa s gymnastkou Gizkou Billíkovou, plavcami Máriou Lezovou, Vandou Kračunovou, Silviou Stehovou, Davidom Bočekom, Adamom Kalafutom, Marekom Vargom a Aďom Petříkom. Zastúpenie sme mali aj v stolnom tenise, kde šťastie a obratnosť skúšal Šimonko Jakuš a na atletickom štadióne pretekala Ela Grebečiová v behu na 50 m a skoku do diaľky z miesta. Počas konania X. Národných hier špeciálnych olympiád sme mohli prežiť a vyskúšať si nevšedné zážitky v SPARTAN SPECIAL CHALLENGE ZÓNE. Ešte raz srdečne ďakujem organizátorom za toto krásne podujatie.

 RÓBERT LEZO

SPOJME SA... ALEBO UKONČENIE PRÁZDNIN

trochu inak

Prázdniny síce skončili, ale u mnohých z nás ešte doznievajú veselé zážitky z poslednej prázdninovej soboty. Viac než 20 rodín sa stretlo v areáli Jazdeckého klubu Alexandria v Hviezdoslavove, aby spoločne prežili zábavný deň a tiež sa lepšie navzájom spoznali.

Deti mali možnosť zajazdiť si na koníkoch, vyskúšať si svoje fyzické zručnosti pri chôdzi po lane či streľbe na terč. Tí kretívnejší vyrábali rôzne diela v tvorivých dielnach či maľovaním na tvár.

Hladné vyšantené brušká si mohli cez obed pochutnať na kotlíkovom guláši. Skákanie v slame tiež nie je

každodennou príležitosťou, a tak to poniektorí využili. Spoločnosť nám robili aj domáci psíkovia, ktorí boli veľmi prítulní a pokojní. Až by si človek myslel, že sú to canisterapeutické psy. Veruže mali s nami trpezlivosť.

Po poobedňajšej kávičke, kofole či inom tekutom osviežení si mohli na

koni zajazdiť tí zručnejší. Nešlo už o prechádzku na vôdžke, ale jazdec si musel na koni poradiť sám. Aj túto príležitosť využilo niekoľko šikovných detí.

Ako všetci dobre vieme, deti s Downovým syndrómom by nemohli žiť bez hudby. Našu vydarenú akciu sme teda zakončili diskotékou. ➡

Tanečníci to roztočili na plné obrátky. Počas diskotéky sa opekali špekačky a viedli siahodlhé rozhovory. Deti sa motali okolo ako jedna veľká rodina a veru, ak by ste nás nepoznali, nevedeli by ste, ktoré dieťa ku komu patrí. Stískania, objatia a pusinky sa rozdávali na počkanie a tí najmenší posedávali na kolenách raz u jedného, potom u ďalšieho... Vôbec im nevadilo, že sa vidia prvýkrát v živote. Také sú deti s Downovým syndrómom. Srdečné a veselé.

Každá rodina dostala od nás na pamiatku hrnček s kresbou koníka, ktorého nakreslila Andrejka Krátka (sestra Peťka s DS). Hrnčeky nám sponzorsky vyrobila firma Faxcopy, za čo veľmi pekne ďakujeme. Tiež ďakujeme spoločnosti Ševt za farebné ceruzky pre deti.

Počas dňa nás fotila profesionálna fotografka Daška Šimeková, vďaka ktorej na tento deň nikto zo zúčastnených nezabudne. Vzniklo veľa nádherných fotografií, ktoré si môžete pozrieť aj vy v našej fotogalérii na stránke www.downovsyndrom.sk. Ďakujeme!

Celé toto krásne podujatie sme mohli zorganizovať vďaka podpore Nadácie Slovenskej sporiteľne a projektu Spojme sa...

NADÁCIA
Slovenskej sporiteľne

Veríme, že sa takéto stretnutia stanú tradíciou a zídeme sa možno aj vo väčšom počte opäť na konci budúcoročných prázdnin. Budeme sa tešiť!

DAŠA KRÁTKA

DAŠA ŠIMEKOVÁ

SPOLOČNOSŤ
DOWNOVHOSYNDRÓMU
NA SLOVENSKU

STAŇ SA ČLENOM SPOLOČNOSTI DOWNOVHO SYNRÓMU NA SLOVENSKU

Platiaci členovia majú možnosť zúčastňovať sa akcií spoločnosti, rekondičných pobytov s príspevkom našej spoločnosti, majú právo voliť a byť volení do orgánov spoločnosti a dostávať bezplatne časopis SLNEČNICA.

ČLENSKÝ POPLATOK
10 €
ROK

IBAN: SK61 0200 0000 0001 6573 1012

BIC: SUBASKBX

MOŽNOSŤ PLATIŤ AJ CEZ VIAMO NA TEL. ČÍSLO 0903 634 396

WWW.DOWNOVSYNDROM.SK

SLEDUJTE NÁS NA @DOWNOVSYNDROM.SK